

pomen strokovnega gibanja, kongres pa bo dal novega življenja v strokovna društva, ter vliel veselja do dela v njih, kakor tudi veselja do ustanovitve novih društev in podružnic.

O sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi polovici meseca oktobra se odpravi petnajsti tečaj gospodinjstvene šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. — Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgoje, slovoja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstven knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse 35 K ali za ves tečaj 385 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljske obleke, tri obleke za delo, dva para črtiljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnja krila, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. — Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško izpričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — V prvi vrsti se v gospodinjstveno šolo sprejemajo deklince, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Prošnje za sprejem bodo rešene med 20. in 25. septembrom.

Četrty milijon za Roseggerjev sklad! V kratkem času so Nemci zbrali 3.000.000 za Roseggerjev sklad in sedaj zbirajo že 4. milijon. Da bodo imeli tudi tega kmalu skupaj, je lahko verjeti, saj se jim najboljše godi v Avstriji in imajo v svojih rokah domalga vsa boljše plačana mesta v državni službi. Slovenci se z njimi zato ne moremo kosati v milijonih, a skušajmo se vsaj v stotinah in tisočih, ki jih zbiramo za Družbo sv. Cirila in Metoda.

V Budimpešti kakor na Dunaju. V Budimpešti živi, kakor je razvidno iz madjarske statistike iz leta 1910, 38.154 Slovanov, in sicer: 20.359 Slovakov, 500 Čehov, 5782 Poljakov, 3972 Srbov, 2796 Hrvatov in 242 Rusinov. Da ta statistika ni zanesljiva, je razvidno iz dejstva, da so leta 1910, tam našli 25.168 Slovakov. Madjari štejejo Slovane po dunajskem vzorcu. Madjarov je baje 756.070, ali med njimi je 203.687 židov. Nemcev biva v Budimpešti 78.882, a Rumunov baje le 2777.

Nedoraslim nositi ali prodajati orožje. C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je izdalo podrejenim političnim oblastvom ukaz, ki vsebuje sledeče: V zadnjem času so se pripetile ponovno velike nesreče zaradi igranja z orožjem po nedoraslih osebah. Da se takim nesrečam kolikor možno odpomore, prepoveduje se na podlagi § 12. cesarskega patenta z dne 24. oktobra leta 1852., drž. zak. št. 223, otrokom in nedoraslim osebam pod 16. letom brez izjeme nositi orožje ali municijo, če se ne izkažejo, da posedujejo na njihovo ime se glaseč orožni list in kakovost municije. Dalje je na podlagi § 7. cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854. l., dr. zak. št. 96. prepovedano prodajalcem orožja in municije prodajati pod 16 let starim osebam te predmete, če se ne izkažejo z na njihovo ime glasečim se orožnim listom, v katerem mora biti označena tudi vrsta municije (razstreljiva).

Uvedba poštnaložnih kart. Počenši s 1. julijem 1913 je možno zapadajoče tirjatve do zneska v številki 10 K iztirjati po

poštnaložnih kartah ali dopisnicah. V ta namen se sme uporabljati le po poštni upravi založene, v rdečemu tisku na sivem papirju napravljene golice. Prodajna cena znaša 10 vin. Te golice obstoje iz dveh delov, iz poštnaložne karte same ter iz naložne poštne nakaznice. Oba dela mora odpošiljalec (nalog izdajajoči) predtisku primerno izpolniti. Na zadnji strani odrezka so dopustne le opazke, ki se nanašajo na znesek, ki naj se iztirja. Poštnaložna nakaznica je možno nasloviti tudi na c. kr. poštnohranišnični urad v svrhu vknjižbe na račun nalogdajalca ali na kak drug javen kreditni zavod. Oddajni poštni urad predloži poštnaložno karto dolžniku v svrhu odkupa. Ako se tega ne najde ali ako je odkup iz kateregakoli si boji vzroka nemožen, se obvesti dolžnik, da je za njega došla poštnaložna karta ter da se to v svrhu odkupa sedem dni na poštnem uradu pripravljeno drži. Ponovnih dostav se ne izvršuje. Zapošiljanje poštnaložnih kart se izvršuje le v tuzemstvu. Povodom odkupa poštnaložne karte se izroči dolžniku odrezek karte, ki služi kakor pobotnica. Iztirjani znesek se prepošlje s poštnaložno nakaznico, ki se nahaja pri poštnalož. karti nalogdajalcu po odbitju normalne iztirjevalnine ter pristojbin za poštno nakaznico. Neodkupljene poštnaložne karte se povračajo odpošiljateljem s primernimi opazkami.

Milo bodo podražili za 4 K pri 100 kg. Vse se draži, samo plača učiteljstva ostaja enaka.

Zopet je odklonjena avdiencia. C. kr. državni uradniki so zaprosili pri cesarju za avdienco, naj bi le on čimprej sankcioniral službeno pragmatiko, a avdiencia je bila odklonjena, ker se v dosego pravomočnosti kakršnegakoli zakona nihče ne more sprejeti v avdienci. — Vsekdar dosledni »Slovenec« bo gotovo sedaj tudi c. kr. državne uradnike — kakor pred kratkim učitelje — iz ravno istega vzroka proglasil za — antipatriotične.

Iz slovanskih pokrajin.

o Zavedne poljske žene. O Binkoštih se je v Krakovu vršil splošen shod poljskih žen iz vseh poljskih pokrajin, na katerem se je razpravljalo vprašanje, kako bi nazlažje in najpopolneje izpolnjevale svojo narodno dolžnost. Med mnogimi drugimi so sprejele sklep, v katerem se poljske žene obvezujejo, da bodo svoje otroke od prvih hipov življenja vzgajale na narodnih načelih brez vsakega tujega vpliva. Nadalje so sklenile, da se bodo vsekdar in povsod držale in razširjale geslo: »Svoji k svojim!«

o Cerkvene knjige za nove srbske kraje. Srbsko prosvetno ministrstvo je po srbskih cerkvah in samostanih pokupilo vse preostajajoče cerkvene knjige, ki se razdele cerkvam v novih krajih. Nekatere cerkvene knjige, ki jih je jako malo, se nanovo natisnejo v državni tiskarni v Belgradu.

o Dom za poljske umetnike. Poljski umetniki so sklenili prirediti umetniško loterijo in s čistim dobitkom sezidati v Krakovu dom za poljske umetnike. Za loterijo so darovali svoja dela mnogi odlični poljski umetniki; dela se razstavijo v Krakovu, Poznaniu, Varšavi in Levou.

o Obletnica bitke pri Kraljevem gradu na Češkem je bila dne 3. julija. Minilo je 47 let od tedaj.

o Nevarne molitvene knjižice. V minulih dneh se je čutila Prusija v »resni nevarnosti. Iz Krakova je bila preko Berlina poslana večja pošiljatev poljskih molitvenih knjižic pruskim Poljakom. Na platnicah iz slonove kosti je blestel — strah in groza! — napis: »Bože, otmi Poljsko...« in pod tem napisom se je svetil poljski grb. Pošiljatev, približno 700 knjižic, je bila zaplenjena v Misloviceh, in s tem je bila odvrnjena nevarnost od pruskega kraljestva.

Razgled po šolskem svetu.

— **Slov. pedagoško - književni zbor** ima dne 23. in 24. t. m. v dvorani Slov. učiteljskega doma v Zagrebu svojo 41. glavno skupščino in slavnostno zborovanje. — Na glavni skupščini bodo obravnavali o točkah, ki jih zahtevajo pravila, na slavnostnem zborovanju, ki ga otvori predsednik Milan Pejnović, se proglašajo sklepi glavne skupščine, član Josip Škavič čita referat »U spomen Oskaru Dürru«, Ivan Crnok pa predava o temi »Dijetetika i uzgajanje«.

— **Ogromen uspeh** je prineslo letošnje majnikovanje nemškemu Schulvereinu — 100.000 K. Ker še niso znani vsi prispevki se ta številka gotovo še prav jako poviša. Na majnikovih slavnostih so sodelovali telovadci, pevski društva, di-

jaki, mladinske zveze in posebno gasilna društva. Vse, kar se šteje za Nemca, je tekmovalo za Schulverein. Kako je pri nas? Kakšno mrtvilo vlada v mnogih krogih glede na Družbo sv. C. in M.!

— **Rudarska akademija v Krakovu.** Ministrstvo za javna dela je pozvalo levovsko namestništvo naj kakor hitro mogoče razpiše konkurenco za zgradbo poslojpa rudarske akademije in pa šest profesorskih mest.

— **Nova jezuitska visoka šola v Orientu.** Jezuiti otvorijo 1. septembra v Beirutu pravno fakulteto in visoko šolo za inženirje. Drugo leto nameravajo jezuiti otvoriti visoko trgovsko šolo in poljedelsko akademijo.

— **Trgovsko akademijo v Belgradu** preosnujejo na višjo stopnjo. Sprejemali bodo le učence, ki dovrše najmanj 6. gimnazijski razred. Učna doba se podaljša. Trgovski akademiki bodo med študijem in po tega dovršitvi lahko vpisani na vseučilišče kot redni slušatelji.

— **Juristinke na Nemškem.** Dasi ženske na Nemškem niso pripuščene k drugemu državnemu izpitu iz prava in pravnice tudi nimajo dostopa v državno službo, se vendar število domačih juristkin na nemških univerzah stalno množi. Leta 1910. je bilo 32 dijakin pravnic, 1912. leta 39 in letos jih je 47. Doslej se nahaja v javnih in zasebnih službah 12 juristkin; 1 pri obrtnem nadzorstvu, ena v mestnem uradu za pravne nasvete, 3 vodijo zasebne pisarne za pravno varstvo za ženske, 1

vodi osrednjo pisarno za mladinsko skrbstvo, 2 sta urednici, oziroma časnikarici itd. Plača znaša 1200 do 4000 mark.

— **Prusija za vzgojo šoliodrasle ženske mladine.** Na Pruskem imajo že obširne in visoko razvite ustanove za vzgojo šoliodrasle moške mladine. Pri tem delu je država sama na prvem mestu. Sedaj je pa prusko naučno ministrstvo izdalo odlok, glasom katerega ima biti odslej te skrbi deležna tudi ženska mladina. V proračunu za leto 1913. so v ta namen že določena primerna državna sredstva. Zanimivo je, kako pruski minister utemeljuje svojo odredbo. Pravi namreč med drugim: »Kdor hoče vzgojiti telesno in npravno močan, bogaboječ, kralju in domovini zvest rod, ta mora pomagati tudi za to skrbeti, da bo ženska mladina na duši in telesu zdrava, na znotraj utrjena in oborožena z onim znanjem in zmožnostmi, ki so ji kot bodoči moževi pomočnici, vzgojevalki otrok, gojiteljici družinske sreče in kot nositeljici in varuhinji npravnih šeg neobhodno potrebne.«

Agitirajte, pridobivajte novih naročnikov za naše liste, ki so:

Učiteljski Tovariš - - -

- - - Popotnik, Zvonček.

Iznova pozivamo vsa okrajna učiteljska društva, naj store svojo dolžnost v polnem obsegu! Vsi na delo!

Vsaki dan

otrdi to prepričanje:

nežno vonjavo, istotako fini okus, — polno zlatorujavo barvo da naši kavi edino le dobroznani, izkušeni zagrebški

„kavin pridatek pravi :Franck:“ s tovarniško znamko „kavin mlinček“.

emp 126/25.644

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831. — Jamstveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca julija 1913	od januarja 1913
Vložilo se je ponudb za zavarovano vsoto	1995	12764
Izgotovljenih polic je bilo	K 15,628.187-68	K 110,938.989-88
za zavarovano vsoto	1688	9852
Naznanjene škode znašajo	K 12,720.357-79	K 86,205.007-18
	K 895.833-05	K 7,170.930-26

Prvo splošno uradniško društvo avstro-ogrške monarhije

na Dunaju, I., Wiplingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življenje v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenje prihodnosti navezano je posebno učiteljstvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najboljšje, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrške Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem l. 1912 84 milijonov kron

Stanje zavarovanj koncem l. 1912 222 milijonov kron

Izplačanih zavarovanj do konca l. 1912 121 milijonov kron

Pojasnila daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kake obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva

za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, Radetzkystraže 10.